

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Katedra rekreologie a cestovního ruchu

**Analýza Adriatické a VTB ligy v sezoně 2013/14
a jejich vzájemná komparace**

Bakalářská práce

Autor: Tomáš Petr
Studijní obor: Sportovní management
Vedoucí práce: Mgr. Petr Hruša, Ph.D.

Hradec Králové, 2015

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci pod vedením Mgr. Petra Hruši, Ph.D. vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a za použití pramenů uvedených v seznamu.

V Hradci Králové dne

Tomáš Petr

Poděkování

Tímto bych rád poděkoval Mgr. Petru Hrušovi, Ph.D. za cenné rady, věcné připomínky, trpělivost a ochotu, kterou mi v průběhu zpracování této práce věnoval.

Anotace

Cílem této bakalářské práce je analýza výsledků herních činností jednotlivců evropských basketbalových lig (ABA liga a VTB liga) v sezoně 2013/14. Záměrem je u zvolených herních činností provést komparaci statistických údajů (mezi ligami), která vede k potvrzení hypotéz o tom, že ve VTB lize (více zúčastněných týmu v Eurolize 2013/14), je vyšší úspěšnost střeleckých pokusů než v ABA lize. Poté z výsledné komparace provedených doskoků zjistit zda ABA liga má větší četnost doskoků než VTB liga. Dále komparací četnosti ověřit, jestli vyšší chybovost a průměrné hodnoty bodů efektivity vykazují týmy z VTB ligy.

Anotation

Title: Analysis of the Adriatic and VTB league in season 2013/14 and their comparison

The aim of this work is to analyze the results of the gaming activities two European basketball leagues (ABA League and VTB League) in the season 2013/14. The goal is for selected gaming activities to compare statistical data (between leagues), which tends to confirm the hypothesis that the VTB League (more teams involved in Euroleague 2013/14) is higher access in the field shots than in the ABA League. Then, from the resulting comparison rebounds conducted to ascertain whether the ABA League has more rebounds than the frequency of VTB League. Further comparison frequency to verify if higher rates of committed fouls and average points values of the effectiveness show the results in VTB League.

1 Úvod.....	8
2 Stav dosavadních poznatků.....	10
2.1 Seznámení s ligami	10
2.1.1 VTB liga	10
2.1.2 Aba liga – Adriatická liga.....	11
2.2 Organizace	13
2.2.1 VTB liga	13
2.2.2 ABA liga	15
2.3 Základní pojmy	17
2.3.1 Charakteristika hry.....	17
2.3.2 Definice basketbalu, historie a světová organizace	17
2.3.2 Charakteristika pojmů.....	21
3 Cíle, úkoly, hypotézy	26
3.1 Cíle.....	26
3.2 Úkoly	26
3.3 Hypotézy.....	26
4 Metodika	27
4.1 Získávání dat.....	27
4.2 Výzkumné metody	28
4.2.1 Dělení výzkumných metod	28
4.3 Obecná charakteristika souboru.....	28
4.3.1 Počet utkání.....	29
4.4 Zpracování informací.....	30
4.5 Sledované herní činnosti	30
4.5.1 Úspěšnost střelby z pole	30
4.5.2 Počet doskoků	31
4.5.3 Četnost chyb	31
4.6 Použití metody pro finální výsledek práce	31
5 Výsledky a diskuze	32
5.1 Výsledky úspěšnosti střel z pole	33
5.1.1 Úspěšnost střelby z pole-VTB liga	33
5.1.2 Úspěšnost střelby z pole-ABA liga.....	35
5.1.3 Komparace úspěšnosti střelby z pole mezi ligami.....	36
5.2 Ukazatelé četnosti provedených doskoků.....	37
5.2.1 Doskoky VTB liga	37
5.2.2 Doskoky ABA liga.....	38

5.2.3 Komparace celkové četnosti doskoků mezi ligami.....	39
5.3 Ukazatelé četnosti chyb (faulů)	40
5.3.1 Četnost chyb ve VTB lize	40
5.3.2 Četnost chyb v ABA lize	40
5.3.3 Komparace celkové četnosti chyb mezi ligami	41
5.4 Výsledky celkové efektivity hry	43
5.4.1 Body efektivity-VTB liga	43
5.4.2 Body efektivity-ABA liga.....	44
5.4.3 Výsledek komparace bodů efektivity mezi ligami	44
5.5 Vyhodnocení hypotéz	45
6 Závěr.....	46
7 Použité zdroje a literatura.....	47
7.1 Literární zdroje	47
7.2 Internetové zdroje	48
7.3 Seznam tabulek, grafů, obrázků.....	49
7.3.1 Seznam tabulek	49
7.3.2 Seznam grafů	49
7.3.3 Seznam obrázků.....	49

Seznam zkratek:

U	Umístění
P	Průměr
No	Pořadí
Zá.	Zápas, utkání
Proc.	Procent
Způsob.	Způsobené chyby
Útoč.	Útočné doskoky
Obra.	Obrané doskoky
FIBA	Mezinárodní basketbalová federace
ULEB	Unie evropských basketbalových lig
PIR	Index hodnocení výkonu (efektivita výkonu)

1 Úvod

Velkým impulsem k napsání této práce bylo doporučení, a protože autorův život je již od útlých let silně spojován s aktivním pohybem ve sportovních hrách, tak téma v jakémkoliv sportovním odvětví mu není cizí.

Když na přelomu 19. a 20. století jistý pan J. Naismith přišel s myšlenkou hry, která by spojovala týmovou spolupráci, vylučovala násilí, nabízela kreativní pohyb a byla příjemným zpestřením pro studenty, nikdo tehdy jistě netušil, že basketball, jak byla hra nazvána, se stane v budoucnu celosvětovým pilířem sportovních her. Basketbal se stal nejenom sportovním vyžitím a zábavou pro miliony lidí po celém světě, ale také důležitým činitelem v množství nabízených možností. Díky své rozšířenosti a oblibě především na nevyšší úrovni, je z ekonomického hlediska zajímavou možností pro investory. Za celou dobu své existence prošel basketbal různými změnami, ale jedna věc přeci jen zůstala stejná a tou je prvotní myšlenka, se kterou se tento skvělý sport objevil.

Hlavní roli této práce hrají dvě evropské mezinárodní basketbalové ligy, konkrétně ABA liga a VTB liga. Svým postavením jsou obě na vysoké úrovni v Evropě, ke které přispívá mezinárodní pole působnosti. Nejdůležitější složkou obou soutěží jsou týmy složené z hráčů, kteří tvoří hodnoty jednotlivých herních činností. Právě díky lidskému faktoru můžeme porovnat, jaká z lig si vede lépe ve vybraných herních činnostech jednotlivců.

„Vrcholovým basketbalistou může být každý, kdo dobře zvládne základy basketbalového výkonu, a to bez „bílých míst“ v basketbalových dovednostech a v tělesné zdatnosti.“ (L. Dobrý)

Vysvětlení pojmů:

Assist	dosažení koše po přihrávce
Average	průměrné hodnoty výkonů (v sezoně, kariéře)
Backboard	deska koše
Baseline	koncová čára za košem
Basket	„koš“ (sítka a obroučka)
Block	zablokování soupeře
Coach	trenér, určující složení družstva a taktiku
Defense	celkový pojem pro různé varianty obranných činností
Defensiv Rebound	obrané doskakování
Draw fouls	získávání faulů soupeře
Efficiency	efektivita
Field Goal	koš z pole
Foul	nedovolený tělesný kontakt, chyba
Fouls committed	způsobené fauly, chyby
Foul Trouble	brzké nasbírání osobních chyb
Forward	hráč na křídle
Free throws	trestné hody
Guard	rozehrávač
Jump Ball	rozskok
Live Ball	„živý míč“ podává rozhodčí do hry
Missed field goals	neproměněné koše z pole
Missed free throws	neproměněné trestné hody
Shot	pojem pro střelbu
Shot rejected	odražení, zmaření střely protihráče
Steal	zisk míče (vypíchnutím, vyražením apod.)
Three-Point Field Goals	území třibodového hodu, 6,75 m od koše
Turnover	ztratit držený míč
Technical Foul	technická chyba pro nesportovní chování
3 points attempts	šance na tří bodový koš
2 points attempts	šance na dvou bodový koš

Pramen: e-basket, 2015; cs.urbandictionary, 2015

2 Stav dosavadních poznatků

Tato kapitola je rozdělena do tří podkapitol. První podkapitola obsahuje základní informace z historie obou lig a doplňující informace o zúčastněných týmech. Ve druhé podkapitole je popsán organizační plán jednotlivých soutěží. Třetí pododdíl pojednává o základních pojmech, charakteristikách a basketbalu jako takovém.

2.1 Seznámení s ligami

2.1.1 VTB liga

Mezinárodní klubová soutěž, která se traduje od roku 2008 s cílem seskupení nejlepších klubů východní Evropy. Základními myšlenkami elitních klubů a jejich národních basketbalových asociací jsou demokracie a sportovní princip.

Základním kamenem VTB ligy byl v prosinci 2008 Promo pohár v Moskvě, kde se setkali osm týmů z Ruska, Litvy, Ukrajiny, Polska a Lotyšska. Osm klubů z Ruska, Ukrajiny, Litvy, Lotyšska a Estonska pak odehrálo první sezonu – 2009/10. Nadcházející sezonu se soutěž rozrostla na 12 týmů z osmi evropských zemí – Ruska, Litvy, Ukrajiny, Lotyšska, Polska, Běloruska a Finska.

Čtvrtou sezonu VTB ligy startovalo 20 elitních klubů z Ruska, Litvy, Ukrajiny, Lotyšska, Estonska, Polska, České republiky, Běloruska a Kazachstánu. Zajímavostí je, že v této sezóně hrály nejen o titul, ale poprvé i o účast v kvalifikaci Euroligy. Mimo to byly na konci ligy ruským klubům přiděleny pozvánky do Eurocupu.“

Sezóna 2013/14 proběhla ve stejném stylu jako předchozí – účastnilo se 20 týmů ze stejných devíti zemí. Výhrou byl nejen mistrovský titul a vstupenka do kvalifikace Euroligy, ale v sázce byl také oficiální titul mistra Ruska, který poprvé obdržel nejlepší ruský klub sezóny VTB ligy.

V nynějším šestém ročníku soutěže (2014/15) se ligu zúčastňuje 16 klubů - z Ruska, Lotyšska, Estonska, České republiky, Běloruska, Kazachstánu a po pěti letech se vrací klub z Finska. Uspořádání turnaje se změnilo: Nyní platí základní část jako dvoukolová soutěž bez rozdělení do skupin, poté následuje play-off.

(VTB League, 2014)

Tabulka č. 1: Zúčastněné týmy VTB ligy v sezonách 2013/14 a 2014/15

Sezona 2013/14		Sezona 2014/15
Astana		Astana
Azovmash		Avtodor
CSKA		Bisons
Donetsk		CSKA
Enisey		Enisey
Kalev		Kalev
Khimki		Khimki
Krasny Oktyabr		Krasny Oktyabr
Krasnye Krylia		Krasnye Krylia
Lietuvos Rytas		Lokomotiv-Kuban
Lokomotiv-Kuban		Nizhny Novgorod
Neptunas		Nymburk
Nizhny Novgorod		Tsmoki-Minsk
Nymburk		UNICS
PGE Turow		VEF
Spartak		Zenit
Triumph		
Tsmoki-Minsk		
UNICS		
VEF		

Pramen: VTB League, 2014

2.1.2 Aba liga – Adriatická liga

Za 13 let své existence se ABA liga stala důležitým sportovním faktorem a to nejen na území bývalé Jugoslávie, ale i v širším rozsahu. Vznikl projekt, který se projevuje v kvalitě hry, týmovém duchu, multikulturním rozměru, podnikavosti a sociální soudržnosti.

Co se týče kvality značky, tak ABA liga je nyní ve vysokém povědomí a přináší pozitivní efekt na různých úrovních, sportu (v basketbalovém měřítku, je to jediná konkurence schopná liga v regionu, která může konkurovat Evropským elitním soutěžím), marketingu (vztahuje se k trhu s více než 35 miliony lidmi a nabízí výjimečné možnosti sponzoringu, propagace a komunikace s cílovými skupinami) a člověka (ke spolupráci Organizace spojených národů k překonání politických překážek, které se v dřívějších dobách nepodařilo přespříliš urovnat).

(ABA League, 2014)

Od začátku založení až k překročení hranice bývalé Jugoslávie

ABA liga byla založena dne 3. Července 2001 na zakládajícím shromáždění v Lublani a v současné době se pořádá 14. Ročník (2014/15). Skupina basketbalových pracovníků z oblasti bývalé Jugoslávie přišla s myšlenkou podporovat další rozvoj basketbalových klubů v regionu tím, že zřídí silnou mezinárodní klubovou soutěž. V první sezoně (2001/02), byla liga složena z 12 klubů z Bosny a Hercegoviny, Chorvatska, Černé Hory a Slovinska. Později se rozšířila na 14 týmů (2003/04). Další rok hrálo dokonce 16 týmů. Po této sezoně se počet v lize vrátil na 14 celků a zůstal v tomto formátu až do současnosti.

Liga překonala hranice bývalé Jugoslávie se zúčastněním dalších klubů, izraelský (Maccabi Tel Aviv), český (ČEZ Nymburk), maďarský (Szolnoki Olaj) a bulharský (Levskeho). V sezoně 2012/13 se přidal úplně poprvé makedonský zástupce (MZT Skopje Aerodrom). (ABA League, 2014)

Vedoucí sportovní značka Jihoevropského regionu

Dnes je ABA liga nejsilnější klubovou soutěží v jihoevropském regionu. V současné době se skládá z předních klubů Bosny a Hercegoviny, Bulharska, Chorvatska, Maďarska, Makedonie, Černé Hory, Srbska a Slovinska, které odehráli více jak 2384 zápasů až do začátku sezony 2014/15. V sezoně 2014/15 se šest klubů z ABA ligy zúčastnilo také evropských klubových soutěží jako jsou Turkish Airlines Euroliga a Eurocup. (ABA League, 2014)

Ocenění a uznání

Liga získala mezinárodní uznání dne 24. Února 2002, kdy byla přijata jako plnoprávný člen sdružení ULEB. V roce 2008, získala zvláštní uznání EU za příspěvek k interkulturní spolupráci a multikulturnímu dialogu na území bývalé Jugoslávie. O dva roky později, srbský ministr hospodářství Mladjan Dinkič veřejně prohlásil ABA ligu jako iniciátora regionální sportovní prosperity a nejúspěšnější projekt, kterému se podařilo prosperovat na mezinárodní scéně. ESPN-přední americké sportovní vysílací společnosti, prohlásily ABA Ligové „Final Four“ finální zápasy v roce 2010, jako třetí nejatraktivnější sportovní události v posledním desetiletí (květen 2011). (ABA League, 2014)

Sedm klubů mělo tu čest zvednout trofej mistrů až do začátku sezony 2013/14:

Partizan - 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2013

FMP - 2004, 2006

Union Olimpija – 2002

Zadar – 2003

Hemofarm – 2005

Maccabi Tel Aviv - 2012

Cibona – 2014

(ABA league, 2014)

Tabulka č. 2: Zúčastněné týmy ABA ligy v sezonách 2013/14 a 2014/15

Sezona 2013/14		Sezona 2014/15
Budućnost VOLI		Budućnost VOLI
Cedevita		Cedevita
Cibona		Cibona
Crvena zvezda Telekom		Crvena zvezda Telekom
Igokea		Igokea
Krka		Krka
Mega Vizura		Levski Sofija
MZT Skopje Aerodrom		Mega Leks
Partizan NIS		Metalac Farmakom
Radnički		MZT Skopje Aerodrom
Szolnoki Olaj		Partizan NIS
Široki Primorka		Szolnoki Olaj
Union Olimpija		Union Olimpija
Zadar		Zadar

Pramen: ABA league, 2014

2.2 Organizace

2.2.1 VTB liga

Herní systém VTB ligy v roce 2013/14 spočíval v rozdělení 20 týmů do dvou skupin, přičemž se hrálo na dvě kola (doma a venku), každý s každým. Vítězové a druzí z obou skupin postoupili přímo do čtvrt-finále. Pro 3. až 6. místo následovalo osmi-finále. Vítězové osmi-finále postoupili do čtvrt-finále, kde se utkali s vítězi a druhými ze základních skupin. Vítězové čtvrt-finále poté postoupili do semifinále,

v němž se utkaly 4 nejlepší týmy. Pro vítěze semifinále následovalo finále. Celý systém hry znázorňuje (obr. č 1)

Obrázek č. 1: Herní systém VTB ligy v roce 2013/14

Pramen: VTB league, 2014

Play off

Systém hraní play off VTB ligy v roce 2013/14 spočíval v odehrání vítězných sérií. V osmi finále se hrálo na nejlepší 3, tedy zvítězil tým s největším počtem vítězství ve 3 hrách. Pokud některý z týmu dosáhl již většího počtu výher, než mohl následně soupeř dosáhnout, automaticky tento tým zvítězil a postoupil do dalšího kola. Od čtvrt-finále až do konce finále se hrálo už na nejlepší tým v 5 sériích.

Tabulka č. 3: Výsledky Play-offs a finále v sezoně 2013/14

Play-offs		Čtvrt-finále		Semi-finále		Finále	
<i>Best of 3</i>		<i>Best of 5</i>		<i>Best of 5</i>		<i>Best of 5</i>	
Krasnye Krylia	2	Unics Kazan	3				
Enisey Krasnoyarsk	0	Krasnye Krylia	0	Unics Kazan	0		
Lokomotiv Kuban	2	CSKA Moscow	3	CSKA Moscow	3		
Krasny Oktyabr	0	Lokomotiv Kuban	2			CSKA Moscow	3
Nizhny Novgorod	2	Nizhny Novgorod	3	Nizhny Novgorod	3	Nizhny Novgorod	0
Astana	0	Khimki	0	Lietuvos rytas	1		
Triumph Lyubertsy	2	Lietuvos rytas	3				
Spartak St. Petersburg	1	Triumph Lyubertsy	0				

Pramen: VTB League, 2014

2.2.2 ABA liga

V ABA lize se v sezoně 2013/14 hrálo na jednu skupinu o 14 týmech. Soutěž byla formována na dvě kola, tak aby každý tým hrál se soupeřem doma i venku. Každý tým tedy měl odehrát 26 zápasů v základním kole. Po základním kole následovalo Final-four kolo, kde jednotlivé zápasy sehráli čtyři nejlepší týmy ze základní části. Vítězové poté sehráli finále, z kterého vzešel celkový vítěz ABA ligy pro rok 2013/14.

Následujícího ročníku 2014/15 se zúčastnilo opět 14 týmu ve stejném hracím systému základní skupiny, avšak změna nastala v podobě play offs, kdy finálovou skupinu tvoří opět čtyři týmy, které však hrají na převahu vítězství v pěti hrách. Systém hry v sezoně 2014/15 znázorňuje (obr.č.2). (ABA league, 2014)

Obrázek č. 2: Herní systém ABA ligy v roce 2014/15

Pramen: ABA League, 2014

Final four

Je hráno nejlepšími čtyřmi týmy ze základní skupiny podle vzorce mezi sebou. V semifinále se utkává první se čtvrtým a druhý se třetím ze základních skupin. Hraje se pouze na jednu hru. Tak tomu bylo v sezoně 2013/14.

Tabulka č. 4: Výsledky Final four v ABA lize 2013/14

Semifinále			Finále		
1	Cervena zvezda	70			
4	Cibona	75			
			Cibona	72	
			Cedevita	59	
2	Cedevita	81			
3	Partizan	79			

Pramen: ABA League, 2014

2.3 Základní pojmy

2.3.1 Charakteristika hry

Sportovní hra

Pojmem sportovní hra se rozumí činnost vykonávaná dvěma soupeři, uskutečněná v jednotném prostoru a čase za účelem prokázání převahy lepším ovládním daného předmětu. Obecně všechny sportovní hry je možné rozčlenit podle určitých hledisek.

Seznam hledisek:

1. počet hráčů
2. způsob lokomoce
3. souboj o sdílený předmět
4. bodová ohodnocení, hlavní úkoly, interval doby trvání

(Táborský, 2007)

Charakteristika basketbalu:

- týmové sportovní hry (5 hráčů v jednom týmu)
- pro basketbalovou činnost není k lokomoci potřeba využití speciálních prostředků (vyjma hendikepovaných basketbalistů využívajících vozíčky)
- oba týmy soupeří na společném hracím poli
- soupeření o společný předmět-basketbalový míč a jeho využití k bodovému zisku
- sportovní hra brankového typu

(Dvořáková, 2013)

2.3.2 Definice basketbalu, historie a světová organizace

Basketbal jako týmová hra bez brankaře

S jednou z dalších definic se můžeme setkat v zahraniční literatuře, kde je uváděn někdy také jako „invazní sportovní hra“. Z oficiálních pravidel se můžeme dozvědět, že basketbal hrají dva týmy o pěti hráčích, každý tým může v zápase vystřídat určitý počet hráčů za připravené náhradníky.

Důležitou roli hraje basketbalová „branka“ nebo také „koš“. Toto zařízení je složeno z desky a obroučky, která je vodorovně s deskou ve výšce 3,05 metru. Každý z týmů brání svůj koš ve svém obraném poli a zároveň se snaží dostat míč do soupeřova koše. Rozmístění košů přisuzuje basketbalu speciální sportovní ráz bez brankařů. (M. Velenský, 2006; FIBA, 2014)

Další definice a cíle basketbalu:

„Cílem pětičlenných družstev je vhodit míč do koše soupeře a zabránit vhození míče do koše vlastního. Vhození míče do koše je hodnoceno podle vzdálenosti střelce od koše, případně podle situace, jedním, dvěma nebo třemi body. (Táborský, 2004)

„Basketbal jako hra je velice emotivní. Na relativně malé ploše se pohybuje deset hráčů, kteří jsou v neustálém kontaktu. Stále se měnící situace nutí hráče pozorně sledovat hru, hodnotit ji a okamžitě hledat nejvhodnější řešení. V každém okamžiku se hráči snaží překonat soupeře jak hrou jeden na jednoho, tak i vzájemnou spoluprací. Formuje se v nich nejen houževnatost a pevná vůle, ale i smysl pro spolupráci a ochota pracovat pro kolektiv.“ (Brunner, 2007)

„Košíková jako sportovní hra představuje určitou formu sportovního boje probíhajícího v rámci platných pravidel. Pravidla říkají, že košíkovou hrají dvě družstva, jejichž úkolem je vhodit míč do soupeřova koše a zabránit soupeři, aby získal míč nebo dosáhal koše.“ (Dobry, Velenský, 1962)

V basketbalu se všichni hráči aktivně zapojují do útoku i obrany.

Rozdíl mezi jinými kolektivními sporty jako je například hokej spočívá v tom, že funkce útočníků a obránců se nerozdělují před zápasem, ale přebírají se při utkání. Záleží na tom, zdali tým má v držení míč a útočí, nebo musí bránit svůj koš. Odlišností od ostatních sportů je také počítání košů. Uděluje se zde hodnocení za jeden bod (úspěšně proměněný trestný hod), za dva body (pokud je dosažen koš z dvoubodového území) a za tři body (pokud je dosaženo koše z třibodového území). Veškeré body v utkání se týmům sčítají a vítězem se stává družstvo, které dosáhlo více bodů jak soupeř. (M. Velenský, 2006)

Rozhodování

S výkladem pravidel je úzce spjato rozhodování. Stručnou definicí pro rozhodování lze uvést jako: činnost dohlížení na dodržování stanovených pravidel hráči v zápase. Pro výkon rozhodování v oficiálních soutěžích, musí být kvalifikovaní rozhodčí. V elitních mužských a ženských kategoriích národních soutěží a na poli mezinárodních utkání FIBA jsou ke každému utkání delegováni tři rozhodčí. (M. Velenský, 2006)

Vznik basketbalu

Dobry a Velenský (1962, str. 3) píše o vzniku „košíkové“ – původnímu českému názvu pro basketbal. „O vzniku košíkové máme přesné zprávy. Její zakladatel, Dr. Naismith, napsal knihu „ Košíková, Její vznik a vývoj“. Podle ní byl v roce 1891 jako jeden z učitelů na škole YMCA ve Springfieldu pověřen vytvořením hry, která by pro studenty byla přitažlivá i během zimního období a dala se provozovat i v tělocvičně. Vyšel z hodnocení nejrozšířenějších sportovních her a stanovil základní zásady, které hra musí splňovat: musí vylučovat jakékoliv možnosti surovostí, podněcovat smysl pro spolupráci a být snadná při nácviku. Určil proto, že se při hře nesmí s míčem běhat, že míč bude poměrně velký a lehký, že každý hráč, vstoupivši do hry, bude mít stejnou možnost do ní zasáhnout, míč bude vhazován do koše horizontálně položeného ve výšce.“ (Temple University Press, 2011 ověření)

Mezinárodní basketbalové federace (FIBA)

Tato sportovní organizace byla založena v roce 1932 za účel koordinace rychle rozvíjejícího se basketbalu a nastavení jednotných pravidel, využitelných na mezinárodní úrovni. Za zmínku jistě stojí, že mezi zakládajícími státy bylo tehdejší Československo.

Nejvýše postaveným orgánem FIBA, který pořádá sněm jednou za čtyři roky, je Světový kongres, v jehož čele stojí prezident federace.

Jednou z funkcí FIBA je řízení soutěží nejenom na úrovni klubů, ale také v rámci národů. Tuto funkci zastává nejenom v rámci území či kontinentu, ale i na celosvětové scéně.

Jednou z nejvíce uznávaných soutěží národních výběrů je olympijský turnaj, konaný pro ženy i muže jednou za čtyři roky v rámci olympijských her.

Druhou nejvíce ceněnou soutěží je mistrovství světa (muži i žen). Tato velkolepá akce se koná jednou za čtyři roky, uprostřed letního olympijského cyklu. V soutěži jsou vypsány kategorie mužů/žen, juniorů/junierek a kadetů/kadetek.

V rámci našeho kontinentu se koná jednou za dva roky mistrovství Evropy, které patří k nejvýznamnější basketbalové události v Evropě. Je pořádáno vždy

v dvouletém cyklu, kdy se nehraje olympijský turnaj nebo mistrovství světa. Obdobně jako u mistrovství světa jsou zde vypsány stejné věkové kategorie. (M. Velenský, 2006; FIBA, 2014)

Podobné soutěže jsou zaznamenány i v tzv. Světových zónách (panamerická, oceánská apod.). Každá z uvedených soutěží je řízena přísnými a jednotnými regulami FIBA a je celkovým zakončením kvalifikačních kol, ve kterých týmy musí prokázat maximální výkonnost potřebou k účasti na tak prestižním setkání jako je mistrovství světa, Evropy a jiné.

(M. Velenský, 2006)

2.3.2 Charakteristika pojmů

Hrací doba

Basketbal se hraje na 4 období po 10 minutách čistého času-to znamená že, při přerušení hry se čas neměří. V utkání rozlišujeme situace, kdy se hraje (tzv. míč je živý) a kdy je hra přerušena (tzv. mrtvý míč). Pokud po čtvrtém, hracím období je celkový stav nerozhodný, následuje prodloužení, které trvá pět minut. Nastavení pěti minut může trvat opakovaně, dokud jeden z týmu nerozhodne o výsledku. Po odehrání poloviny času v utkání následuje 15 minutová přestávka, mimo ni jsou přestávky po každém období dvouminutové. Po polovině hrací doby si týmy mění své strany.

V kompetenci trenéra je možnost si při mrtvém míči vzít minutový oddechový čas. Dva oddechové časy mohou být vybrány v prvním poločasu, tři pak v druhém poločasu, přičemž dva nejvíce v posledních dvou minutách druhého poločasu. V každém prodloužení maximálně jeden oddechový čas. (FIBA, 2014)

Standardní situace

V basketbalu existují 3 druhy standardních situací (rozkok, vhazování, trestný hod).

Rozskok

Nastává při vhození míče rozhodčím ve středovém kruhu na začátku prvního období mezi dva jakékoliv protihráče. Hráči, kteří se zúčastňují rozskoku, stojí ve svých polovinách středového kruhu. Míč může být zahrán nejdříve, až dosáhne nejvyššího bodu po výhozu.

Vhazování

Následuje po přerušení hry nebo po porušení pravidel. Vhazuje se z nejbližšího místa zázemí. Po přihrávce nebo podání míče od rozhodčího následuje maximálně 5 vteřin na rozehraní. Hráči stojící v blízkosti rozehrávajícího hráče musí být v minimální vzdálenosti jednoho metru. Pokud tým inkasuje koš nebo koš po posledním trestném střelení, může být míč rozehrán z kteréhokoliv místa za vlastní koncovou čarou jakýmkoliv hráčem z družstva, které koš inkasovalo.(FIBA, 2014; Táborský, 2004)

Podle J. Pospíšila (2001, str. 1) „Body které mohou být z této situace zaznamenány, jsou významnou a nezanedbatelnou částí celkového skóre.“

Trestný hod

Nařizují rozhodčí na hráče, kteří využívají většího doteku ať už záměrně nebo nahodile a tím si přisvojují lepších výhod oproti soupeřovi. Trestný hod může být ohodnocen různou měrou. Pokud se hráč nedovoleným způsobem dotkne soupeře, je tento přestupek hodnocen 2 trestnými hody za podmínky, že střela neprošla košem. V případě že hráčova střela košem projde, tým obdrží 2 body a navíc faulovaný hráč dostává možnost na jeden trestný hod., Jestliže je faulu dopuštěno na nestřílejícího hráče, hra pokračuje vhazováním druhého týmu ze zázemí nebo nastává trestné střelení, které je podmíněno počtem faulů, kterých se družstvo dopustilo. (Táborský, 2004; FIBA, 2014)

Chyby

Jako jsou například, technické, osobní, diskvalifikující se zaznamenávají ke jménům hráčů (také trenérů) zaznamenaných v zápise. Mimo zapsání do zápisu se také odebírá míč faulujícímu týmu (pokud byl v jeho držení) a přisuzuje se druhému

týmu nebo se mohou nařít trestné hody. Pokud nejsou nařít trestné hody, pokračuje hra vřazováním druhého družstva ze zázemí. V rámci nesportovních chyb (technických a diskvalifikujících) se trestné hody nařít vždy a míč získává pro vřazování ze zázemí to družstvo, které se neprovinilo.

(Táborský, 2004; FIBA 2014)

Pravidlo o pěti chybách

Pokud se hráč proviní pěti chyb at' už technických nebo osobních, znamená to že, jeho působení v utkání končí a musí ho okamžitě opustit. V případě že hráči hrozí pátá chyba, ohrožuje tak celý tým možností trestu za chyby. Dvěma trestnými hody se pak trestají veškeré další osobní chyby, které jsou spáchané na hráče, kteří neházeli na koš. (FIBA, 2014)

Blok

Čisté zmaření střeleckého pokusu soupeře, způsob obrany.

Asistence

Asistence hráči je udělena pouze tehdy, pokud jeho nahrávka spoluhráči vede přímo k provedení koše. (NBA.com, 2015)

Doskok

Můžeme také nazvat jako soupeření hráčů v podobě doskakování u koše o následné získání míče pro svůj tým. Úspěšně doskočené míče mohou končit buďto jako koš pro tým nebo jako následné rozehrání (protiútok) na soupeřovu polovinu. Rozlišujeme útočné a obrané doskoky. Principem obraných doskoků je odblokovat a následně obrat protihráče o míč. Útočné doskoky bývají většinou založené na intenzitě hry útočícího týmu – hře s větší touhou získat míč a dát koš nebo šikovně rozehrát pro situačně výhodněji postavené spoluhráče, kteří se pak mohou dále prosadit. Týmům tyto doskoky slouží jako nahrazení zmařeného střeleckého pokusu a následně možné šance na získání snadných bodů. Dobře doskakující týmy mají velkou výhodou oproti soupeři, pokud jejich střelecká bilance není momentálně nijak valná. (basketball.wz.cz, 2015)

Střelba

Podle L. Dobrého a E. Velenského (1962, str. 67).

„Střelba je útočná činnost jednotlivce, při níž hráč řeší situaci různě provedeným hodem nebo odbitím míče na koš. Střelba je výslednicí celé hry v útoku. Veškerá snaha všech pěti hráčů při útočení je zaměřena na přípravu výhodné ho postavení pro střelbu. Sebe lépe zvládnuté všechny ostatní útočné činnosti ztrácejí smysl, jakmile hráči nedovedou zakončit akci úspěšnou střelbou.“

Dosažení koše

Podle oficiálních pravidel FIBA (2014, str. 18) je „koše dosaženo tehdy, když živý míč padne shora do koše a zůstane v něm nebo propadne.“

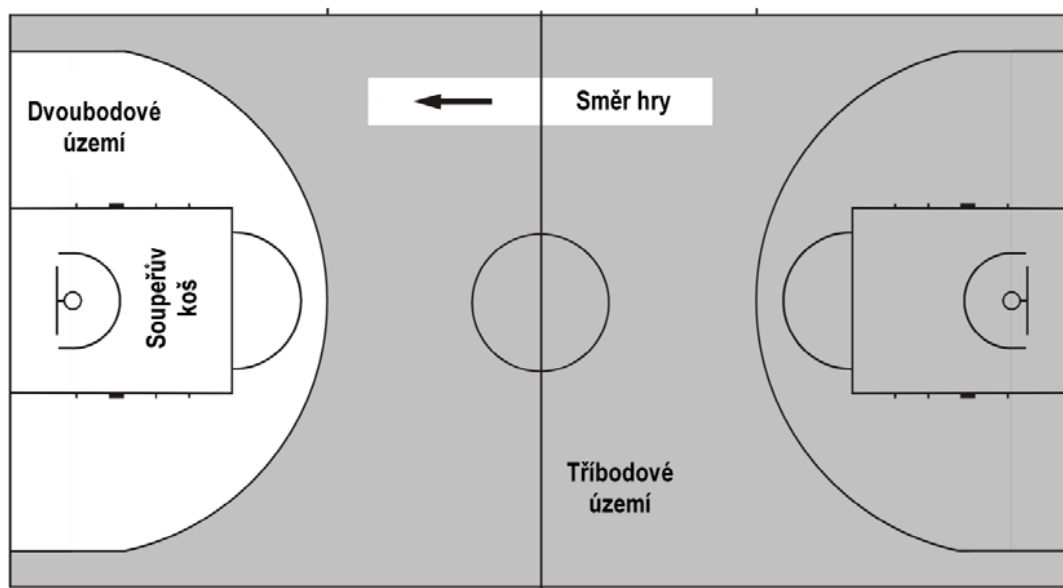
Hodnota koše

- Vhozený koš při trestném hoďu je hodnocen 1 bod.
- Vhozený koš z dvoubodového území je hodnocen za 2 body.
- Vhozený koš z třibodového území je hodnocen za 3 body.

Dvou a tři bodové území

Vzdálenost před třibodovou čarou, která leží 6,75m od koše je hodnocena dvěma body při úspěšné střelbě na koš vyjma trestného střelení. Úspěšné střelbě zpoza třibodové hranice náleží 3 bodové ohodnocení. (FIBA, 2014)

Obrázek č. 3: Znázornění dvoubodového a tříbodového území

Pramen: ČBF, 2014

Index hodnocení výkonu (PIR)

Jinak také někdy nazývaný jako efektivita hry, je basketbalový statistický vzorec používaný v Evropských ligách a pohárech. Vzorec vypočtu, je definován jako: (Body+Doskoky+Asistence+Odcizení míče+Bloky+Získávání faulů soupeře)-(Neúspěšné pokusy střel z pole+Neúspěšné pokusy trestných hodů+Ztráty držení míče+Neúspěšné zakončení+Způsobené fauly)

3 Cíle, úkoly, hypotézy

3.1 Cíle

Cílem této bakalářské práce je analýza výsledků basketbalových herních činností jednotlivců (v rámci týmů) dvou evropských basketbalových lig (ABA liga a VTB liga) v sezoně 2013/14 a vzájemné porovnání zvolených statistických údajů. Z dosažené vzájemné komparace docílíme výsledku, jaká liga je na vyšší úrovni ve sledovaných ukazatelích.

3.2 Úkoly

- 1) Zajistit zdroje informací (odbornou literaturu a internetové odkazy) k dané problematice.
- 2) Seskupit data z jednotlivých lig tak, aby bylo možné následně vybrat soubor zkoumání.
- 3) Provést vzájemnou komparaci experimentálního souboru.
- 4). Sestavit závěr bakalářské práce.

3.3 Hypotézy

H1: Ve VTB lize je vyšší úspěšnost stříleckých pokusů než v ABA lize, více týmů se účastní Euroligy.

H2: V ABA lize bude vyšší četnost doskoků v porovnání s VTB ligou.

H3: Celková četnost chyb bude vyšší ve VTB lize.

H4: Vyšší průměrné hodnoty bodů efektivity na zápas má VTB liga.

4 Metodika

4.1 Získávání dat

Před naší analýzou dat byla zvolena jedna z mnoha možných metod výzkumu-pozorování. Díky této technice bylo možné seskupit velké množství dat a dále je zpracovávat až k finální části, kterou je v našem případě vzájemná komparace dvou basketbalových lig.

Pozorování podle (M. Lorence, 2015) „ je základem jakékoli výzkumné metody. Na rozdíl od běžného pozorování je systematické – jde o záměrné (má vytýčený cíl pozorování) a plánovité (předem je stanovena doba nebo počet pozorování) sledování určitých jevů a zákonitostí. Výsledkem pozorování je nejen popis skutečnosti ale i její vysvětlení.“

Metody pozorování

1. Pozorování volné nebo také jinak orientační, je takovou metodou kdy se pozorovatelova pozornost zaměří na nějaký jev, rys, nezvyklé jednání a jiné. Toto pozorování je náhodné, bezděčné, nepodléhající žádným pravidlům, není vytyčen předmět pozorování. Naším úkolem je sledovat daný děj, ve kterém však nevíme co konkrétně hledat, všímat si nebo vypožorovat.
2. Pozorování záměrné jinými slovy systematické či také kontrolované, je předem definováno stanoveným plánem, programem, schématem. Záměrně se soustřeďuje na pozorované disciplíny, hlediska a nezaznamenává události, která jsou nepodstatná pro naše použití. Co se týče úspory času, energie a zjednodušení plánu je tato metodika velice výhodná.

Dále se můžeme pohybovat v časovém horizontu. Zde se dá mluvit o takzvaném krátkodobém pozorování, kdy se uchylujeme například ke zkoumání po dobu jednoho zápasu a dlouhodobém pozorování, kdy je tato činnost opakovaná a trvá nějakou delší dobu (např. více zápasů, dlouhodobí proces, apod.)

Jakákoliv pozorování musí být důkladně provedená, objektivní, založená na předchozích vědomostech o zkoumaném jevu, dále systematicky naplánovaná a zakončená slovním hodnocením z konečného výsledku našeho pozorování. (P. Kovář, 2006)

V rámci této práce se jedná o metodu volnou, tedy po celkovém nashromáždění dat jsou upřednostněna pouze taková, která nás zaujala a nebyla předem určena. Z časového hlediska pak byla použita metoda dlouhodobá, potřebná k zachycení celé regulérní části v sezoně 2013/14.

4.2 Výzkumné metody

Podle Pelikána (2011, str. 95) je výzkumná metoda „obecným metodologickým nástrojem k získávání a zpracování dat, vymežujícím širší a komplexnější úhel pohledu na šetřenou problematiku.“

4.2.1 Dělení výzkumných metod

- 1. Metody empirického výzkumu** - jsou především zaměřeny na sběr a analýzu výzkumných dat. Do empirického výzkumu jsou zařazeny metody jako např. explorativní, behaviorální, psychosomatické, experimentální a další.
- 2. Metoda teoretické analýzy** - do této metody lze zařadit například analýzu, syntézu, analogii, zobecnění, myšlenkové experimenty a jiné.
- 3. Metody historicko-srovnávacího výzkumu**
(Pelikán, 2011)

Pro naše účely byla zvolena metoda teoretické analýzy, konkrétně obsahová analýza.

4.3 Obecná charakteristika souboru

Výčet pozorovaných herních činností jednotlivců plyne z výsledků jednotlivých evropských mezinárodních lig, konkrétně ABA ligy a VTB ligy v časovém harmonogramu regulérní sezony 2013/14. Pro užití veškerých daných herních činností bylo nutné použít odehranou celou sezonu obou lig.

Naměřené hodnoty jednotlivých basketbalových herních činností jsou hodnotami, kterých dosáhli hráči v již zmiňované sezoně. Veškeré hodnoty jednotlivých statistických údajů jsou použity z výsledků oficiálních stránek obou soutěží.

4.3.1 Počet utkání

V regulérní sezoně 2013/14 VTB ligy každý tým mohl odehrát maximálně 18 utkání. Pouze čtyři týmy z 20 zúčastněných nedosáhly maximální hodnoty odehraných utkání -Donetsk 15 zápasů, Lokomotiv-Kuban 17 zápasů, Nizshny Novgorod 17 zápasů a UNICS také 17 zápasů. Nižší počty utkání byly zapříčiněny konflikty na Ukrajině, z těchto důvodů bylo nutné dodržet bezpečnost týmům. (VTB league, 2014)

V ABA lize bylo možné dosáhnout maximálního počtu 26 odehraných utkání díky dvoukolovému systému hry. Pouze dva týmy ze čtrnácti nedosáhli maximálního počtu utkání- Partizan NIS a Szolnoki Olaj oba s 25 utkáními. (ABA league, 2014)

4.4 Zpracování informací

Ke zpracování hodnot jsme využili matematicko-statistickou metodu, která se nejlépe hodí pro práci s velkým počtem dat. V jejím průběhu jde nejdříve o získání dat, dále o zpracování a v konečné fázi o vyhodnocení údajů o nejrůznějších veličinách. V našem postupu jsme nejdříve shromáždili veškerá možná data nejrůznějších basketbalových herních činností jednotlivců (v rámci týmů) v sezoně 2013/14 a dále jsme vlastním uvážením rozhodli o dalším zpracování některých z nich. Ve vybraných datech se především vyskytují průměrné hodnoty jednotlivých herních činností týmů na zápas z celkového počtu možných hodnot. V konečné fázi tyto data porovnáme a zhodnotíme výsledek.

4.5 Sledované herní činnosti

V našem pozorování jsme si dle vlastního názoru vybraly jedny z nejatraktivnějších herních činností, kdy velkou roli hraje nejenom nasazení týmů, ale také dovednosti jednotlivých hráčů. Z výčtu porovnávaných herních činností to je úspěšnost střelby z pole, počet provedených doskoků a ukazatel četnosti chyb v jednotlivých ligách.

4.5.1 Úspěšnost střelby z pole

V této herní činnosti je sledován poměr výsledku celkových a úspěšně provedených střel z pole v odehraných zápasech všech týmů obou lig v regulérní sezoně 2013/14.

Pro přesnější charakteristiku pojmu- střelba z pole zahrnuje veškeré pokusy o dosažení dvou a tří bodové hranice hodnocení. Dosažené hodnoty veškerých pokusů obou dílčích herních činností jsou dále sečteny a tak je získán celkový počet střel z pole. K zjištění průměrné procentuelní úspěšnosti střel z pole na zápas je nutné, celkový počet střel vydělit počtem úspěšných pokusů.

4.5.2 Počet doskoků

Zde je pozorovaným jevem průměrný počet obraných a útočných doskoků za zápas z celkového počtu provedených doskoků jednotlivé funkce. Ve finální části porovnáváme celkový počet provedených doskoků.

4.5.3 Četnost chyb

Pozorovanou hodnotou je ukazatel průměrného počtu útočných chyb (faulů) na zápas z celkového počtu všech odehraných zápasů jednotlivých týmu lig

4.6 Použití metody pro finální výsledek práce

Údaje, které získáme z výčtu výsledků herních činností, budeme dále porovnávat (komparovat) mezi oběma ligami. Získané údaje měřením, pozorováním můžeme srovnávat podle M. Lorence (2015) ve dvou rovinách.

- „Jak se bude chovat daný objekt za odlišných podmínek (v různých prostředích).
- Jak se zachovají různé objekty za stejných podmínek.

Na základě takového srovnávání pak lze vyvozovat závěry o vlastnostech objektů nebo procesů. Předpokladem komparace je přesnost předešlých metod – pozorování, popisu a měření. Při komparaci dvou či více jevů můžeme využít ukazatele podílu (relativní rozdíl), rozdílu (absolutní rozdíl) nebo index (podíl dvou hodnot téhož ukazatele). Komparace je základní metodou hodnocení, srovnávací metody lze využít jak při získávání poznatků, tak při jejich zpracování.“

5 Výsledky a diskuze

Následující tabulky obsahují výsledky analýzy zkoumaných herních činností. Pořadí týmu v jednotlivých herních činnostech je určováno na základě nejvyšší procentuelní úspěšnosti nebo nejvyšší průměrné hodnoty dané herní činnosti na zápas.

V níže uvedené tabulce složené ze tří sloupců, je výpis jednotlivých týmů, které se účastnily v sezoně 2013/14 mezinárodních evropských basketbalových soutěží. Důvodem takto sestavené tabulky je ověření platnosti hypotézy číslo jedna. Z výsledku je patrné, že Euroligy v sezoně 2013/14 se zúčastnilo více týmů VTB ligy (červeně zvýraznění), než modře zbarvených celků ABA ligy.

Tabulka č. 5: Seznam týmů zúčastněných v Eurolige v sezoně 2013/14

Euroliga	VTB	ABA
Anadolu Efes Istanbul	Astana	Budučnost VOLI
Brose Baskets Bamberg	Azovmash	Cedevita
Budivelnik Kiev	CSKA	Cibona
Crvena Zvezda Telekom Belgrade	Donetsk	Crvena zvezda Telekom
CSKA Moscow	Enisey	Igokea
EA7 Emporio Armani Milan	Kalev	Krka
FC Barcelona	Khimki	Mega Vizura
FC Bayern Munich	Krasny Oktyabr	MZT Skopje Aerodrom
Fenerbahce Ulker Istanbul	Krasnye Krylia	Partizan NIS
Galatasaray Liv Hospital Istanbul	Lietuvos Rytas	Radnički
JSF Nanterre	Lokomotiv-Kuban	Szolnoki Olaj
Laboral Kutxa Vitoria	Neptunas	Široki Primorka
Lietuvos Rytas Vilnius	Nizhny Novgorod	Union Olimpija
Lokomotiv Kuban Krasnodar	Nymburk	Zadar
Maccabi Electra Tel Aviv	PGE Turow	
Montepaschi Siena	Spartak	
Olympiacos Piraeus	Triumph	
Panathinaikos Athens	Tsmoki-Minsk	
Partizan NIS Belgrade	UNICS	
Real Madrid	VEF	
Stelmet Zielona Gora		
Strasbourg		
Unicaja Malaga		
Zalgiris Kaunas		

Pramen: Euroleague, 2015; ABA League, 2014; VTB League, 2014

5.1 Výsledky úspěšnosti střel z pole

Nejdříve je hodnocena každá z lig v této herní disciplíně zvlášť, na základě procentuální úspěšnosti týmů. Dále jsou hodnoty z obou lig porovnány mezi sebou.

5.1.1 Úspěšnost střelby z pole-VTB liga

Z vyzorovaných údajů VTB ligy vyplývá, že největší procentuální úspěšnost na zápas měl tým Khimki, který z 1088 střel jich 588 proměnil. Nejhůře si vedl tým Kalev, jehož hodnota úspěšnosti střel byla 42,11 % na zápas.

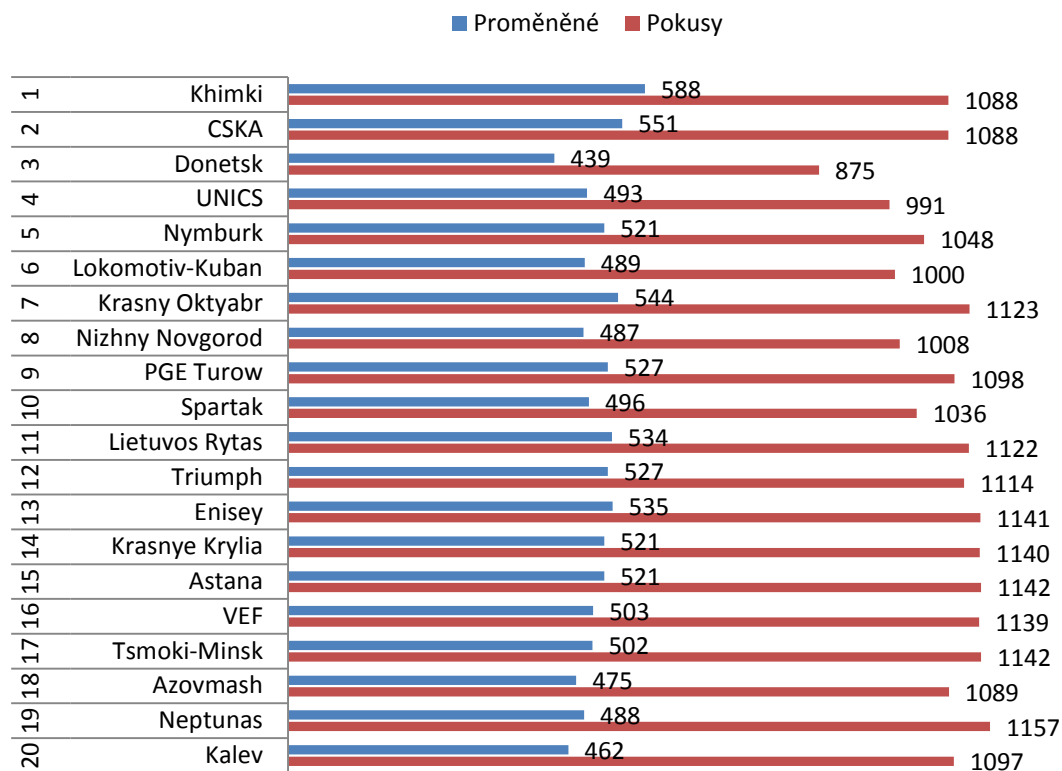
Tabulka č. 6: Úspěšnost střelby z pole – VTB liga

U	Tým	Proměněné	Pokusy	Proc./Zá.
1	Khimki	588	1088	54,04%
2	CSKA	551	1088	50,64%
3	Donetsk	439	875	50,17%
4	UNICS	493	991	49,75%
5	Nymburk	521	1048	49,71%
6	Lokomotiv-Kuban	489	1000	48,90%
7	Krasny Oktyabr	544	1123	48,44%
8	Nizhny Novgorod	487	1008	48,31%
9	PGE Turow	527	1098	48,00%
10	Spartak	496	1036	47,88%
11	Lietuvos Rytas	534	1122	47,59%
12	Triumph	527	1114	47,31%
13	Enisey	535	1141	46,89%
14	Krasnye Krylia	521	1140	45,70%
15	Astana	521	1142	45,62%
16	VEF	503	1139	44,16%
17	Tsmoki-Minsk	502	1142	43,96%
18	Azovmash	475	1089	43,62%
19	Neptunas	488	1157	42,18%
20	Kalev	462	1097	42,11%

Pramen: ABA League, 2014; VTB League, 2014

V grafu jedna a dvě je znázorněn poměr mezi celkovými a úspěšně zakončenými střelami z pole. Pro zřetelné porovnání, jsou obě hodnoty barevně vyznačeny.

Graf č. 1: Poměr celkových a proměněných střel z pole – VTB liga

Pramen: VTB League, 2014

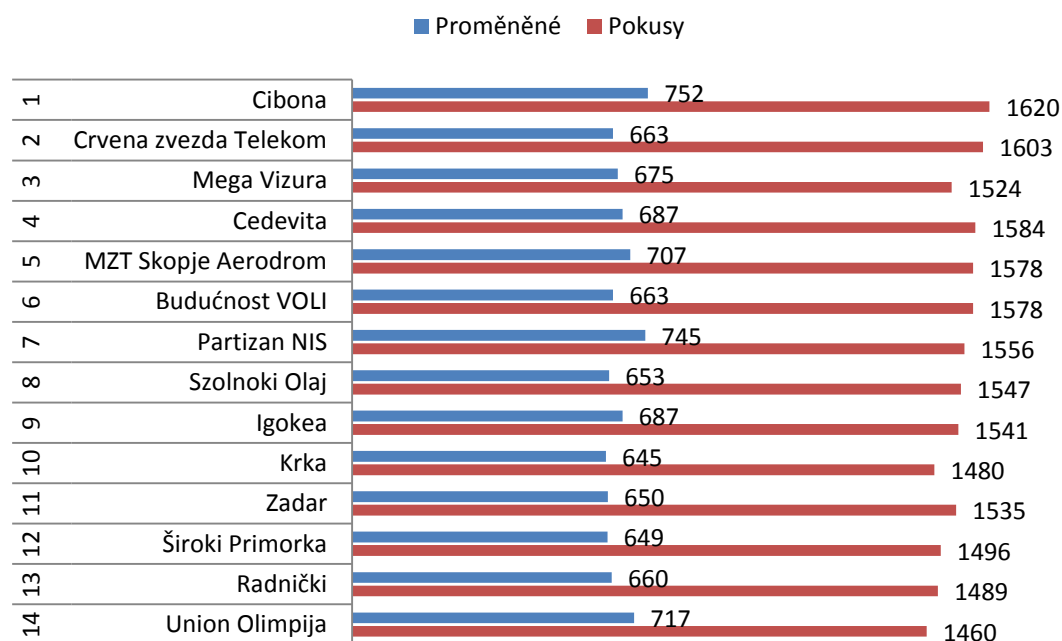
5.1.2 Úspěšnost střelby z pole-ABA liga

Tabulka č. 7: Úspěšnost střelby z pole – ABA liga

U	Tým	Proměněné	Pokusy	Proc./Zá.
1	Cibona	752	1620	49,11%
2	Crvena zvezda Telekom	663	1603	47,88%
3	Mega Vizura	675	1524	46,42%
4	Cedevita	687	1584	44,8%
5	MZT Skopje Aerodrom	707	1578	44,58%
6	Budućnost VOLI	663	1578	44,33%
7	Partizan NIS	745	1556	44,29%
8	Szolnoki Olaj	653	1547	43,58%
9	Igokea	687	1541	43,38%
10	Krka	645	1480	43,37%
11	Zadar	650	1535	42,35%
12	Široki Primorka	649	1496	42,21%
13	Radnički	660	1489	42,02%
14	Union Olimpija	717	1460	41,36%

Pramen: ABA League, 2014

Graf č. 2: Poměr celkových a proměněných střel z pole-ABA liga

Pramen: ABA League, 2014

Údaje na předešlé stránce o úspěšnosti střelby z pole v ABA lize mluví jasně o tom, že si nejlépe vedl tým Cibona, který vykázal 49,11% úspěšnost střely z pole na zápas. Nejhorší výsledek této disciplíny patří týmu Union Olimpija s 41,36% úspěšností.

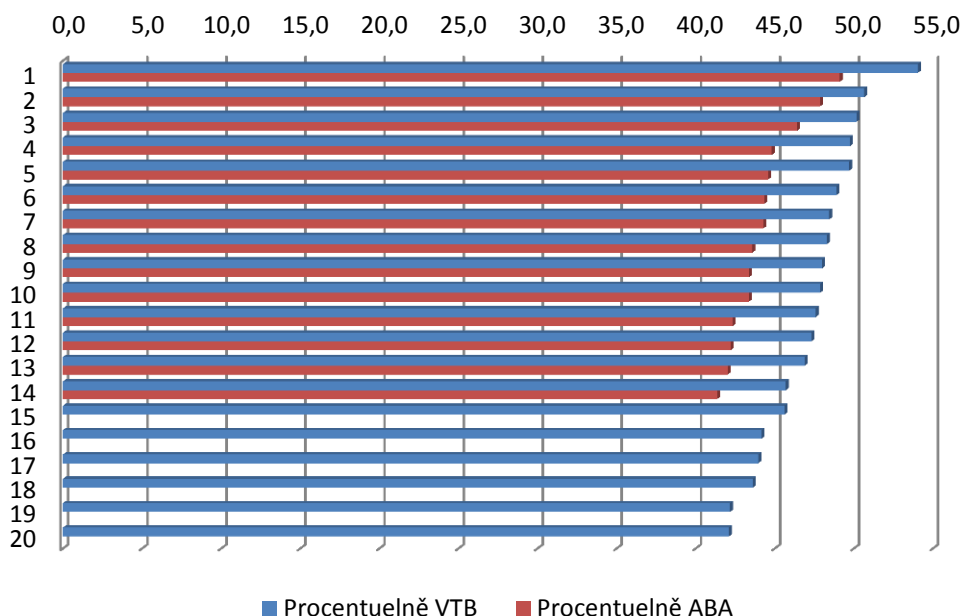
V grafu č. 2 jsou hodnoty úspěšnosti střel z pole v ABA lize graficky porovnány za použití barevného rozlišení.

5.1.3 Komparace úspěšnosti střelby z pole mezi ligami

Z jednotlivých výsledků obou lig jsme sestavili komparační graf, ve kterém je zřetelně vidět, že modře graficky znázorněné linie představující výsledky procentuální úspěšnosti střel VTB ligy převyšují červené linie, tedy výsledky, které byly vykázány v ABA lize.

K tomuto poměru můžeme jednoduše říci, že úspěšnějším týmem ve střelbě z pole, byla v sezoně 2013/14 VTB liga a zároveň potvrzujeme platnost hypotézy číslo jedna.

Graf č. 3: Komparace výsledků procentuální úspěšnosti střelby mezi VTB a ABA ligou

Pramen: ABA League, 2014; VTB League, 2014

5.2 Ukazatelé četnosti provedených doskoků

Nejdříve je nutné podotknout, že do celkové analýzy počtu doskoků jsou zahrnuty jak doskoky obrané tak útočné. Abychom zjistili tedy celkový počet doskoků, musíme nejdříve sečíst tyto dílčí herní činnosti.

5.2.1 Doskoky VTB liga

Útočné

V útočných doskocích si nejlépe vedl tým Neptunas, který si s celkovým počtem 231 doskoků z 18 utkání držel průměrnou hodnotu 12,8 útočného doskoku na zápas. Naopak nejhůře si vedl tým Khimki s hodnotou 380 doskoků.

Obrané

Navzdory nižšímu počtu obranných doskoků, než dosáhli ostatní soupeři ve VTB lize, se týmu Lokomotiv-Kuban podařilo dosáhnout výsledku 442 obranných doskoků za 17 zápasů, tím pádem jeho průměrná hodnota na zápas činí 26 a stává se vítězem v této disciplíně. Nejhorší výsledek získal tým Enisey, který doskakoval průměrně 21 krát za zápas.

Tabulka č. 8: Doskoky útočné a obrané – VTB liga

U	Tým	Útoč.	P/Zá.	U	Tým	Obra.	P/Zá.
1	Neptunas	231	12,8	1	Lokomotiv-Kuban	442	26,0
2	Tsmoki-Minsk	225	12,5	2	Khimki	456	25,3
3	Astana	212	11,8	3	Krasny Oktyabr	446	24,8
4	VEF	208	11,6	4	Spartak	446	24,8
5	Kalev	199	11,1	5	UNICS	421	24,8
6	Krasnye Krylia	198	11,0	6	Lietuvos Rytas	442	24,6
7	Enisey	190	10,6	7	Donetsk	366	24,4
8	Azovmash	189	10,5	8	PGE Turow	434	24,1
9	Nizhny Novgorod	174	10,2	9	Triumph	432	24,0
10	Triumph	182	10,1	10	Astana	429	23,8
11	UNICS	164	9,6	11	CSKA	426	23,7
12	Lietuvos Rytas	171	9,5	12	Tsmoki-Minsk	419	23,3
13	PGE Turow	170	9,4	13	Azovmash	417	23,2
14	Donetsk	140	9,3	14	Nizhny Novgorod	391	23,0
15	Krasny Oktyabr	157	8,7	15	Krasnye Krylia	412	22,9
16	Lokomotiv-Kuban	144	8,5	16	VEF	408	22,7
17	CSKA	152	8,4	17	Neptunas	401	22,3
18	Nymburk	147	8,2	18	Nymburk	401	22,3
19	Spartak	141	7,8	19	Kalev	398	22,1
20	Khimki	140	7,8	20	Enisey	380	21,1

Pramen: VTB League, 2014

5.2.2 Doskoky ABA liga

Útočné

V této dílčí herní činnosti se nejvíce dařilo týmu Union Olimpija s celkovým počtem 303 útočných doskoků, průměrně 11,65 za zápas, nejhůře na tom byl tým Igokea, který měl útočných doskoků pouze 182.

Obrané

Lídrem obranných doskoků se stal tým Cibona. Za měřenou sezonu doskočil 661 krát, v průměru 25,4 za zápas. Na opačném konci tabulky a tedy na posledním místě se s počtem 519 obranných doskoků umístil MZT Skopje Aerodrom.

Tabulka č. 9: Doskoky útočné a obrané – ABA liga

U	Tým	Útoč.	P/Zá.	U	Tým	Obra.	P/Zá.
1	Union Olimpija	303	11,7	1	Cibona	661	25,4
2	Partizan NIS	273	10,9	2	Szolnoki Olaj	612	24,5
3	Krka	279	10,7	3	Crvena zvezda Telekom	619	23,8
4	Mega Vizura	277	10,7	4	Mega Vizura	619	23,8
5	Cedevita	271	10,4	5	Budućnost VOLI	598	23,0
6	Crvena zvezda Telekom	269	10,4	6	Union Olimpija	592	22,8
7	Radnički	263	10,1	7	Partizan NIS	568	22,7
8	Zadar	237	9,1	8	Cedevita	583	22,4
9	MZT Skopje Aerodrom	236	9,8	9	Široki Primorka	556	21,4
10	Szolnoki Olaj	225	9,0	10	Krka	554	21,3
11	Budućnost VOLI	228	8,8	11	Igokea	547	21,4
12	Široki Primorka	205	7,9	12	Radnički	536	20,6
13	Cibona	204	7,9	13	Zadar	526	20,2
14	Igokea	182	7,0	14	MZT Skopje Aerodrom	519	20,0

Pramen: ABA league, 2014

5.2.3 Komparace celkové četnosti doskoků mezi ligami

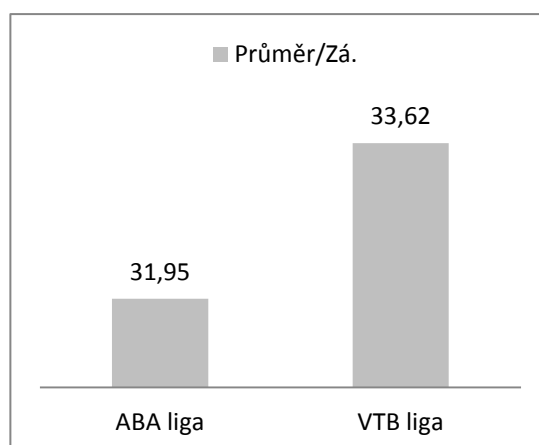
Po sečtení a zprůměrování útočných a obraných doskoků všech týmu v obou ligách, jsme dospěli k závěrečným výsledkům, které jsme porovnali vzájemně mezi sebou. Zjistili jsme, že větší počet doskoků v průměru na jeden zápas má VTB liga. Díky tomuto výsledku může být hypotéza číslo dvě zamítnuta.

Tabulka č. 10: Komparace celkových doskoků

Liga	Počet doskoků	Průměr/Zá.
ABA liga	824,43	31,95
VTB liga	595,05	33,62

Pramen: ABA League, 2014; VTB League, 2014

Graf č. 4: Poměr celkových doskoků

Pramen: ABA League, 2014; VTB League, 2014

5.3 Ukazatelé četnosti chyb (faulů)

Následující tabulky nám ukazují celkovou četnost a průměrné hodnoty na zápas způsobených chyb.

5.3.1 Četnost chyb ve VTB lize

Níže uvedená tabulka nám ukazuje výsledky analýzy četnosti způsobených faulů, které dosáhli týmy ve VTB lize. Nejvíce způsobených faulů si připsal tým Enisey, který jich v uplynulé sezoně 2013/14 nasbíral 420 s průměrem 23,3 na zápas, naopak nejméně fauloval tým CSKA Moskva s 323 fauly.

Tabulka č. 11: Četnost chyb – VTB liga

U	Tým	Způsob.	P/Zá.
1	Enisey	420	23,3
2	Nizhny Novgorod	396	23,3
3	PGE Turow	415	23,1
4	Kalev	410	22,8
5	UNICS	379	22,3
6	Lietuvos Rytas	390	21,7
7	Nymburk	387	21,5
8	Tsmoki-Minsk	387	21,5
9	Azovmash	385	21,4
10	VEF	383	21,3
11	Neptunas	378	21,0
12	Astana	378	21,0
13	Khimki	369	20,5
14	Krasny Oktyabr	368	20,4
15	Triumph	362	20,1
16	Donetsk	292	19,5
17	Spartak	350	19,4
18	Krasnye Krylia	349	19,4
19	Lokomotiv-Kuban	321	18,9
20	CSKA	323	17,9

Pramen: VTB League, 2014

5.3.2 Četnost chyb v ABA lize

Níže uvedená tabulka uvádí výsledky analýzy způsobených faulů v ABA lize. Nejvyššího počtu způsobených faulů dosáhl tým Cedevita s počtem 638. Naopak

nejméně faulujícím týmem byl Partizan NIS, který fauloval průměrně 21,2 krát za zápas.

Tabulka č. 12: Četnost chyb – ABA liga

U	Tým	Způsob.	P/Zá.
1	Cedevita	638	24,5
2	Union Olimpija	631	24,3
3	Budućnost VOLI	606	23,3
4	MZT Skopje Aerodrom	605	23,3
5	Cibona	594	22,9
6	Krka	592	22,8
7	Crvena zvezda Telekom	589	22,7
8	Igokea	585	22,5
9	Široki Primorka	584	22,5
10	Zadar	582	22,4
11	Szolnoki Olaj	559	22,4
12	Radnički	573	22,4
13	Mega Vizura	554	21,3
14	Partizan NIS	531	21,2

Pramen: ABA League, 2014

5.3.3 Komparace celkové četnosti chyb mezi ligami

V následujících porovnání jsou uvedeny průměrné hodnoty způsobených a obdržných faulů obou lig na zápas. Z racionálního hlediska nelze tyto dílčí herní činnosti slučovat.

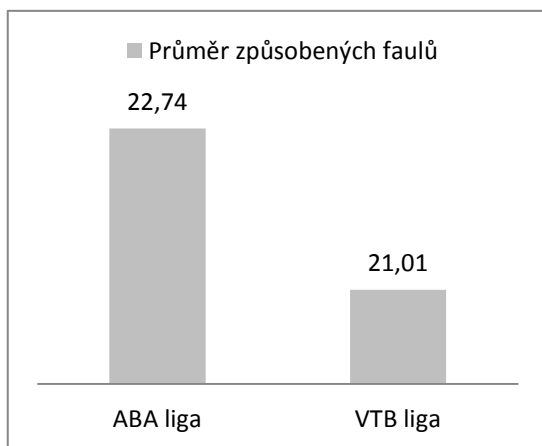
Tabulka č. 13: Komparace průměrné četnosti chyb na zápas mezi ligami

No	VTB/Zá.	ABA/Zá.
1	23,33	24,54
2	23,29	24,27
3	23,06	23,31
4	22,78	23,27
5	22,29	22,85
6	21,67	22,77
7	21,50	22,65
8	21,50	22,5
9	21,39	22,46
10	21,28	22,38
11	21,00	22,36
12	21,00	22,4
13	20,50	21,31
14	20,44	21,24
15	20,11	
16	19,47	
17	19,44	
18	19,39	
19	18,88	
20	17,94	
průměr	21,01	22,74

Pramen: ABA League, 2014

Z předešlé statistiky vyplynulo, že četnost způsobených faulů v ABA lize převyšuje hodnoty, které byly naměřeny ve VTB lize. Poměr výsledků průměrných hodnot/Zá. je ukázán v níže uvedeném grafu.

Graf č. 5: Poměr způsobených chyb

Pramen: ABA League, 2014

5.4 Výsledky celkové efektivity hry

Tato herní činnost ukazuje výsledky rozdílů v efektivitě jednotlivých týmů obou lig a vzájemnou komparaci těchto hodnot mezi oběma ligami.

5.4.1 Body efektivity-VTB liga

Z následujících statistik můžeme vyčíst, že nejvíce efektivním týmem v sezoně 2013/14 byl Khimki s celkovým počtem 2014 bodů efektivity a průměrným ziskem 111,9 bodů na zápas. Naopak nejhůře se v této disciplíně dařilo týmu Kalev, který průměrně dosahoval 76,2 bodů na zápas. Rozdíl mezi prvním a posledním v této disciplíně byl skoro 36 bodů efektivity v průměru na zápas.

Tabulka č. 14: Celková efektivita týmů-VTB liga

U	Tým	Celkem	P/Zá.
1	Khimki	2014	111,9
2	CSKA	1820	101,1
3	Lietuvos Rytas	1736	96,4
4	Enisey	1719	95,5
5	Astana	1714	95,2
6	Lokomotiv-Kuban	1580	92,9
7	UNICS	1580	92,9
8	Donetsk	1390	92,7
9	Krasny Oktyabr	1666	92,6
10	Nizhny Novgorod	1535	90,3
11	Nymburk	1620	90,0
12	Triumph	1601	88,9
13	VEF	1600	88,9
14	Krasnye Krylia	1589	88,3
15	PGE Turow	1544	85,8
16	Tsmoki-Minsk	1505	83,6
17	Neptunas	1483	82,4
18	Spartak	1422	79,0
19	Azovmash	1396	77,6
20	Kalev	1372	76,2

Pramen: VTB League, 2014

5.4.2 Body efektivity-ABA liga

V níže uvedené tabulce s efektivitou hry v ABA lize se nejvíce dařilo týmu Mega Leks s celkovým počtem 2299 bodů efektivity a průměrným ziskem 88,4 na zápas. Naproti tomu nejméně bodu efektivity nasbíral tým Zadar. Rozdíl mezi prvním a posledním týmem činil 24,8 bodu efektivity průměrně na zápas.

Tabulka č. 15: Celková efektivita týmů-ABA liga

U	Tým	Celkem	P/Zá.
1	Mega Leks	2299	88,4
2	Crvena zvezda Telekom	2180	83,9
3	Cibona	2148	82,6
4	Radnički	2032	78,2
5	Partizan NIS	1942	77,7
6	MZT Skopje Aerodrom	1975	76,0
7	Budućnost VOLI	1974	75,9
8	Szolnoki Olaj	1860	74,4
9	Cedevita	1932	74,3
10	Krka	1825	70,2
11	Igokea	1818	69,9
12	Široki Primorka	1691	65,0
13	Union Olimpija	1685	64,8
14	Zadar	1654	63,6

Pramen: ABA league, 2014

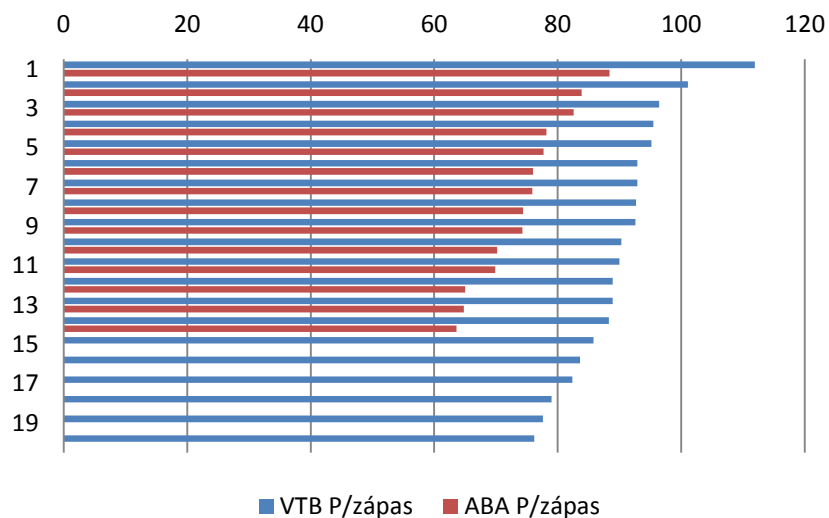
5.4.3 Výsledek komparace bodů efektivity mezi ligami

V tabulce níže jsou porovnané hodnoty výsledků bodů efektivity jednotlivých lig. Průměrné body efektivity na zápas obou lig jasně ukazují výsledek, že týmy VTB jsou v efektivitě hry úspěšnější než týmy z ABA ligy. Pro názorný přehled poměru, byl z těchto hodnot vygenerován (graf č. 8)

Tabulka č. 16:
Průměrné hodnoty efektivity na zápas obou lig

VTB	ABA
P/Zá.	P/Zá.
111,9	88,4
101,1	83,9
96,4	82,6
95,5	78,2
95,2	77,7
92,9	76,0
92,9	75,9
92,7	74,4
92,6	74,3
90,3	70,2
90,0	69,9
88,9	65,0
88,9	64,8
88,3	63,6
85,8	
83,6	
82,4	
79,0	
77,6	
76,2	

Graf č. 6: Výsledný poměr bodů efektivity na zápas mezi oběma ligami

Pramen: ABA League, 2014; VTB League, 2014

5.5 Vyhodnocení hypotéz

V tabulce číslo 17 je vidět, že hypotéza číslo jedna a čtyři se nám potvrdila, naopak hypotézy dvě a tři se nepotvrdili z důvodů vyšší četnosti doskoků ve VTB lize a vyšší četnosti faulů v ABA lize.

Tabulka č. 17: Výsledky hypotéz

Liga	H1	H2	H3	H4
ABA	ANO	NE	NE	ANO
VTB				

Pramen: Vlastní zpracování

6 Závěr

Cílem této práce bylo analyzovat výsledky basketbalových herních činností (v rámci týmů) ABA Ligy a VTB ligy v roce 2013/14 a na základě těchto výsledků vybrat některé disciplíny, stanovit hypotézy a ty v konečném zkoumání buď potvrdit, nebo vyvrátit.

Z výzkumu se potvrdilo, že lepší výsledky úspěšnosti střelby z pole měla v sezoně 2013/14 VTB liga, která měla i větší týmové obsazení daný rok v Eurolize. Náš předpoklad o vyšší četnosti doskoků v ABA lize nebyl splněn a taktéž se nenaplnila hypotéza o větším počtu způsobených chyb ve VTB lize. V poslední zkoumané herní činnosti, jsme zjistili, že větší efektivitou disponovala VTB liga a tak se nám potvrdila i formulace naší hypotézy. Celkově všechny komparované herní činnosti vedou k závěru, že vyšší úspěšnosti herních činností s pozitivním vlivem na hru, dosáhla v uplynulé sezoně 2013/14 VTB liga. Vybrané zkoumané herní činnosti byly pouze částí z počtu možných variací, byly vybrány na základě náhodného výběru podle oblíbenosti autora.

Výsledky našeho zkoumání mohou být do budoucna použity jako dobrý zdroj pro nadcházející komparace úrovně jednotlivých Evropských lig, popřípadě jako srovnávací zdroj zahraničních soutěží. Vždy bude důležité brát ohled na pravidla jednotlivých soutěží tak, aby komparace mohla být v jistém ohledu reálná.

7 Použité zdroje a literatura

7.1 Literární zdroje

1. Bird, N. *Basketball 356 Success Secrets - 356 Most Asked Questions On Basketball - What You Need To Know*, Emereo Publishing. 2014. 224 s. ISBN 1488800189, 9781488800184.
2. DOBRÝ, L.; VELENSKÝ, E. *Teorie a metodika košíkové*. Vyd. 1. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1962. 225 s.
3. DOBRÝ, L. *Malá škola basketbalu*. Praha: Olympia, 1986. 196 s.
4. DOBRÝ, L. *Didaktika sportovních her. 2., přeprac. vyd.* Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1988. 191 s.
5. Brunner, B. *Sportovní příprava dětí mladšího školního věku se zaměřením na basketbal, s důrazem na zvládnutí herních činností 1/1: diplomová práce*. MU Brno, 2007. 70s
6. Dvořáková, P. *Modifikace basketbalu: bakalářská práce*. UK PRAHA, 2013.
7. Rains, R. *James naismith: the man who invented basketball*. S.l.: Temple University Press, 2011. ISBN 9781439901342.
8. Kovář, P. *Model hodnocení utkání basketbalového družstva: diplomová práce*. MU Brno, 2006.
9. PELIKÁN, J. *Základy empirického výzkumu pedagogických jevů. 2., nezměň. vyd.* Praha: Karolinum, 2011. 270 s. ISBN 978-80-246-1916-3.
10. POSPÍŠIL, J. *Basketbalová vřazování*. Kroměříž: Jiří Pospíšil, 2001. 88 s.
11. TÁBORSKÝ, F. A kol. *Základy teorie sportovních her*. Praha: Univerzita Karlova, 2007.
12. TÁBORSKÝ, F. *Sportovní hry: sporty známé i neznámé. 1. vyd.* Praha: Grada, 2004. 159 s. ISBN 80-247-0875-2

7.2 Internetové zdroje

13. *ABA League*. [online]. [cit. 2014-12-17]. Dostupné z: <http://www.abaliga.com/>
14. *VTB League*. [online]. [cit. 2014-12-14]. Dostupné z: <http://www.vtb-league.com/>
15. *ČBF*. [online]. [cit. 2014-12-16]. Dostupné z: <http://www.cbf.cz/>
16. *Cs. urbandictionary.com*. [online]. [cit. 2015-4-13]. Dostupné z: <http://cs.urbandictionary.com/define.php?term=rejected>
17. *NBA.com*. [online]. [cit. 2015-3-17]. Dostupné z: http://www.nba.com/canada/Basketball_U_on_Assists-Canada_Generic_Article-18072.html
18. *FIBA*. [online]. [cit. 2014-12-18]. Dostupné z: <http://www.fiba.com/>
19. *Euroleague*. [online]. [cit. 2015-3-15]. Dostupné z: <http://www.euroleague.net/>
20. *E-Basket.cz*. [online]. [cit. 2015-1-25]. Dostupné z: <http://www.e-basket.cz/text/zakladni-pojmy-v-basketbalu/anglicko-cesky-basketbalovy-slovník/>
21. *ČBF*. [online]. [cit. 2014-12-16]. Dostupné z: <http://www.cbf.cz/>
22. *Basket-Nymburk*. [online]. [cit. 2015-1-25]. Dostupné z: <http://www.basket-nymburk.cz/home/>
23. *Basketball.wz.cz*. [online]. [cit. 2015-1-8]. Dostupné z: http://www.basketball.wz.cz/HTML/pravidla_basketbalu.htm
24. Lorenc, M. *Závěrečná práce/metodika*. [online]. [cit. 2015-4-5]. Dostupné z: <http://lorenc.info/zaverecne-prace/metodika.htm>
25. *Is. Muni.cz*. [online]. [cit. 2014-1-18]. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/1451/podzim2012/bp1247/um/Basketbalova_literatura.txt
26. *FIBA, 2014* (pravidla basketbalu). [online]. [cit. 2014-12-19]. Dostupné z: <http://www.cbf.cz/administrativa/pravidla-basketbalu.html>

7.3 Seznam tabulek, grafů, obrázků

7.3.1 Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Zúčastněné týmy VTB ligy v sezonách 2013/14 a 2014/15	11
Tabulka č. 2: Zúčastněné týmy ABA ligy v sezonách 2013/14 a 2014/15.....	13
Tabulka č. 3: Výsledky Play-offs a finále v sezoně 2013/14.....	15
Tabulka č. 4: Výsledky Final four v ABA lize 2013/14.....	16
Tabulka č. 5: Seznam týmů zúčastněných v Eurolize v sezoně 2013/14	32
Tabulka č. 6: Úspěšnost střelby z pole – VTB liga	33
Tabulka č. 7: Úspěšnost střelby z pole – ABA liga.....	35
Tabulka č. 8: Doskoky útočné a obrané – VTB liga.....	38
Tabulka č. 9: Doskoky útočné a obrané – ABA liga	39
Tabulka č. 10: Komparace celkových doskoků	39
Tabulka č. 11: Četnost chyb – VTB liga	40
Tabulka č. 12: Četnost chyb – ABA liga.....	41
Tabulka č. 13: Komparace průměrné četnosti chyb na zápas mezi ligami.....	42
Tabulka č. 14: Celková efektivita týmů-VTB liga	43
Tabulka č. 15: Celková efektivita týmů-ABA liga.....	44
Tabulka č. 16: Průměrné hodnoty efektivity na zápas obou lig.....	45
Tabulka č. 17: Výsledky hypotéz	45

7.3.2 Seznam grafů

Graf č. 1: Poměr celkových a proměněných střel z pole – VTB liga	34
Graf č. 2: Poměr celkových a proměněných střel z pole-ABA liga	35
Graf č. 3: Komparace výsledků procentuální úspěšnosti střelby mezi VTB a ABA ligou	36
Graf č. 4: Poměr celkových doskoků.....	39
Graf č. 5: Poměr způsobených chyb	42
Graf č. 6: Výsledný poměr bodů efektivity na zápas mezi oběma ligami	45

7.3.3 Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Herní systém VTB ligy v roce 2013/14.....	14
Obrázek č. 2: Herní systém ABA ligy v roce 2014/15	16
Obrázek č. 3: Znázornění dvoubodového a tříbodového území	25

UNIVERZITA HRADEC KRÁLOVÉ
Fakulta informatiky a managementu
Rokitanského 62, 500 03 Hradec Králové, tel: 493 331 111, fax: 493 332 235

Zadání k závěrečné práci

Jméno a příjmení studenta: **Tomáš Petr**

Obor studia: **Sportovní management**
Jméno a příjmení vedoucího práce: **Petr Hruša**

Název práce:
Analýza Adriatické a VTB ligy v sezoně 2013/14 a jejich vzájemná komparace

Název práce v AJ:
Analysis of the Adriatic and VTB league in season 2013/14 and their comparison

Podtitul práce:

Podtitul práce v AJ:

Cíl práce: Porovnání dvou evropských basketbalových lig a vyhodnocení výsledků za 1 sezonu

Osnova práce:

1. Úvod
2. Stav dosavadních poznatků
 - 2.1 Seznámení s ligami
 - 2.2 Organizace obou soutěží
 - 2.3 Základní pojmy
3. Cíle, úkoly, hypotézy
4. Metodika
5. Výsledky a diskuze
 - 5.1. Celkové zhodnocení výsledků
 - 5.1.1. Domácí výsledky
 - 5.1.2. Venkovní výsledky
 - 5.1.2. Celková statistika za sezonu
 - 5.2. Porovnání celkových výsledků mezi ligami
 - 5.2.1. Vzájemně dle umístění týmů
6. Závěr
7. Použité zdroje a literatura

Projednáno dne: **15. 10. 2014**

Podpis studenta

Podpis vedoucího práce